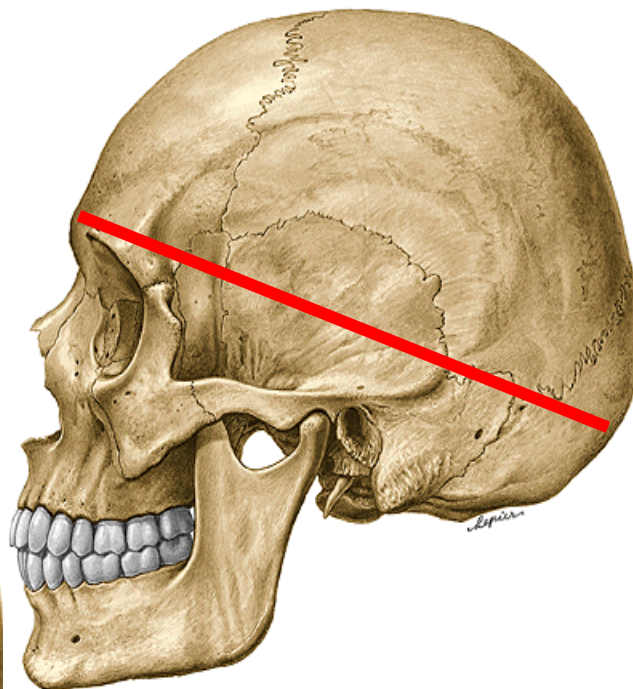

PROSTORY A DUTINY V LEBCE

Calvaria

Basis cranii

Calvaria

frons, vertex, occiput

**sutura sagittalis, coronalis,
lambdoidea, squamosa**

tubera frontalia, parietalia

linea temporalis superior et inferior,

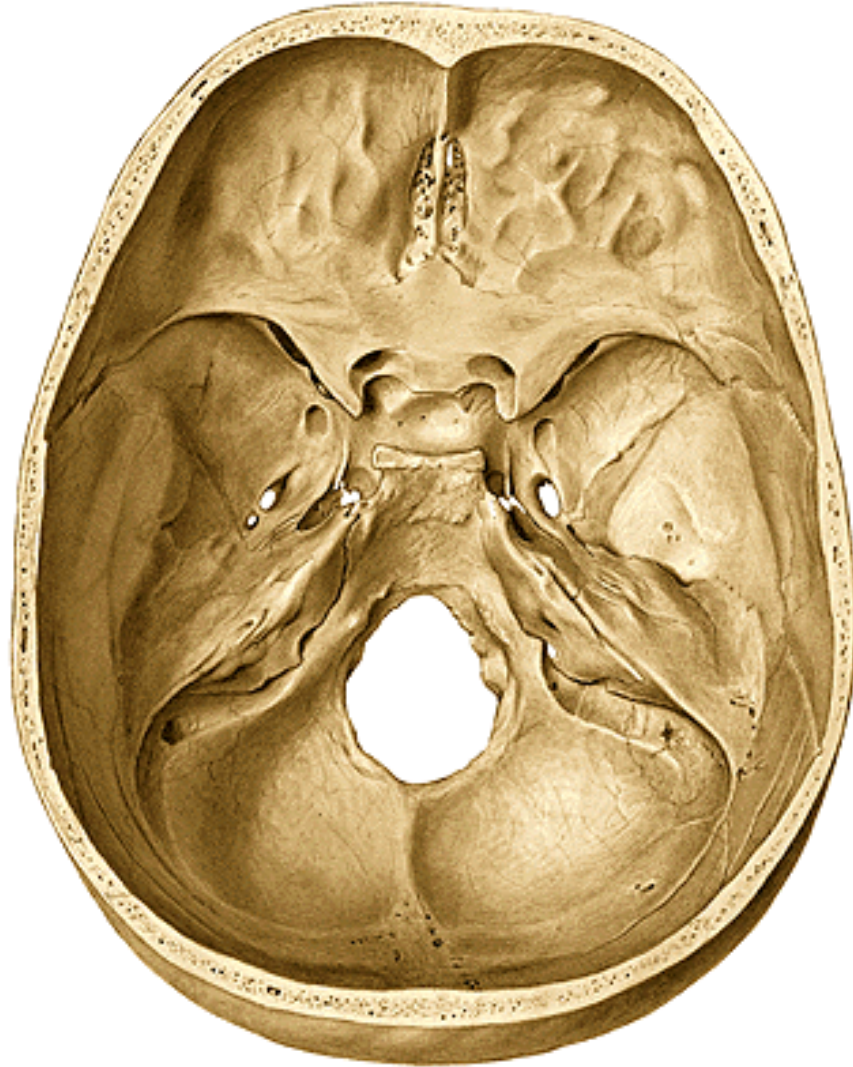
foramina parietalia

Basis cranii

Basis cranii interna

Basis cranii externa

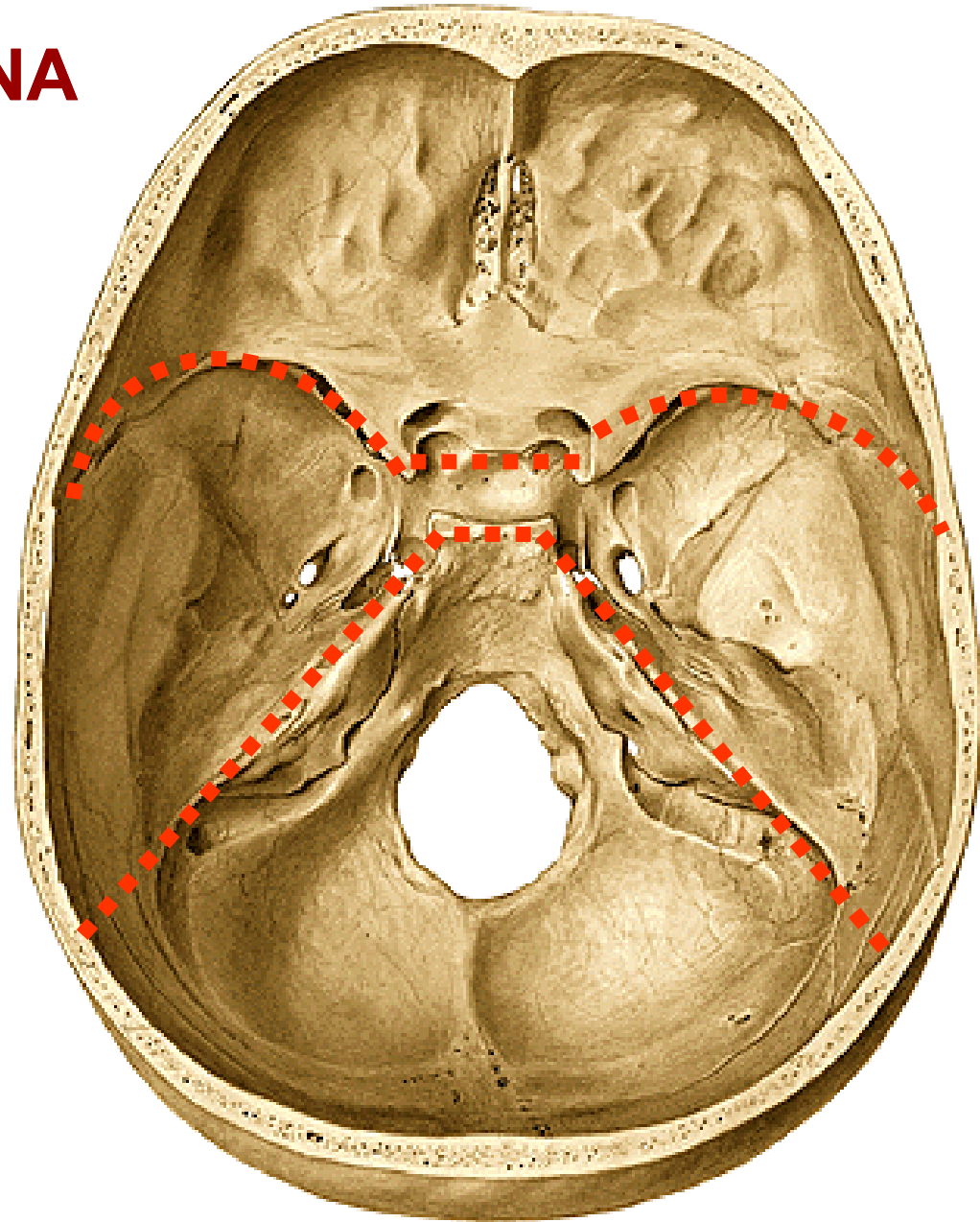

BASIS CRANII INTERNA

Fossa cranii anterior

Fossa cranii media

Fossa cranii posterior

FOSSAE CRANII

FOSSA TEMPORALIS

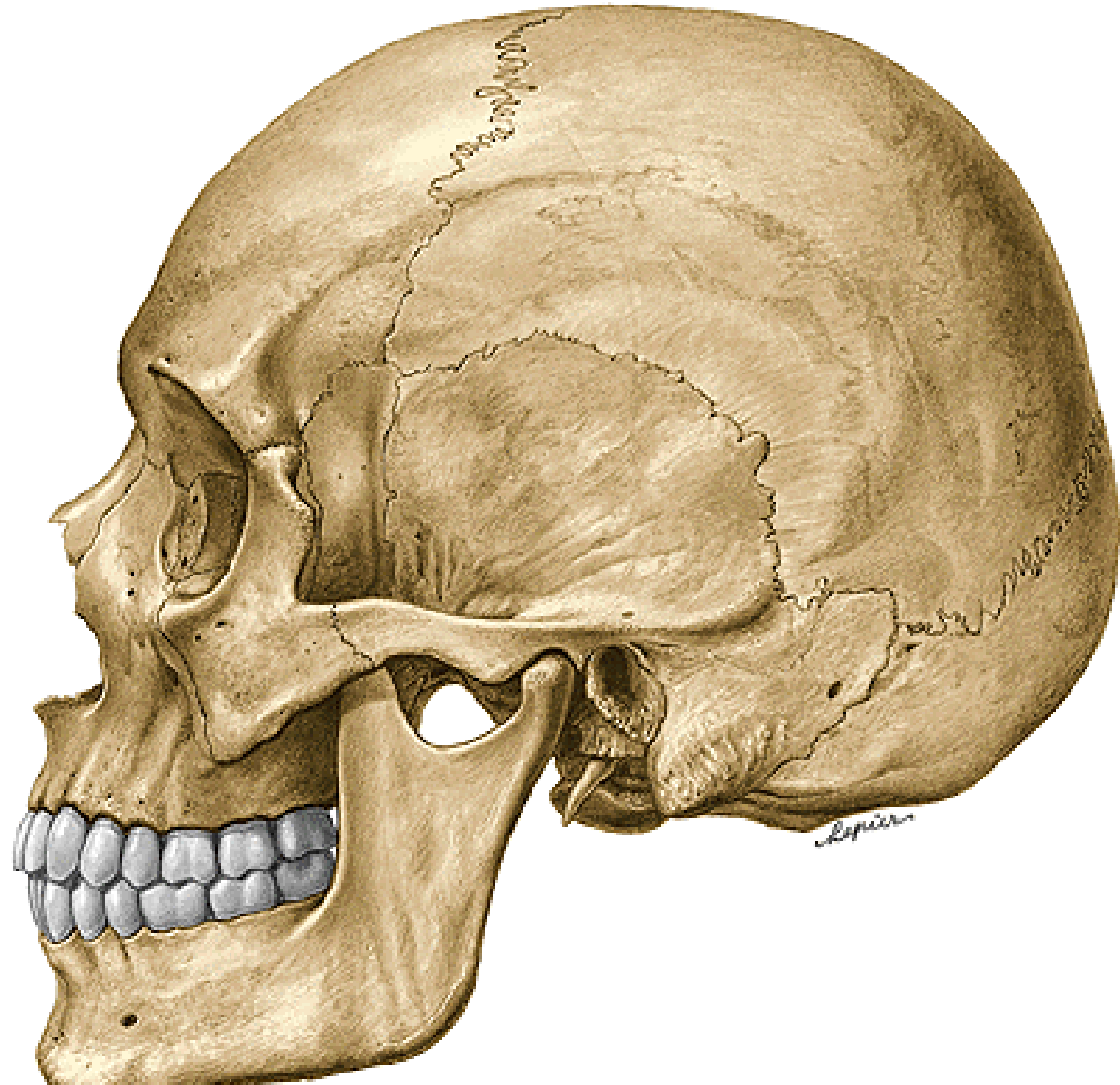
FOSSA INFRATEMPORALIS

FOSSA PTERYGOPALATINA

ORBITA

CAVITAS NASI OSSEA

CAVUM ORIS OSSEUM

Fossa temporalis

Mediální stěna

linea temporalis superior (os frontale, os parietale)
facies temporalis alae majoris ossis sphenoidalis
pars squamosa ossis temporalis

Ventrální stěna

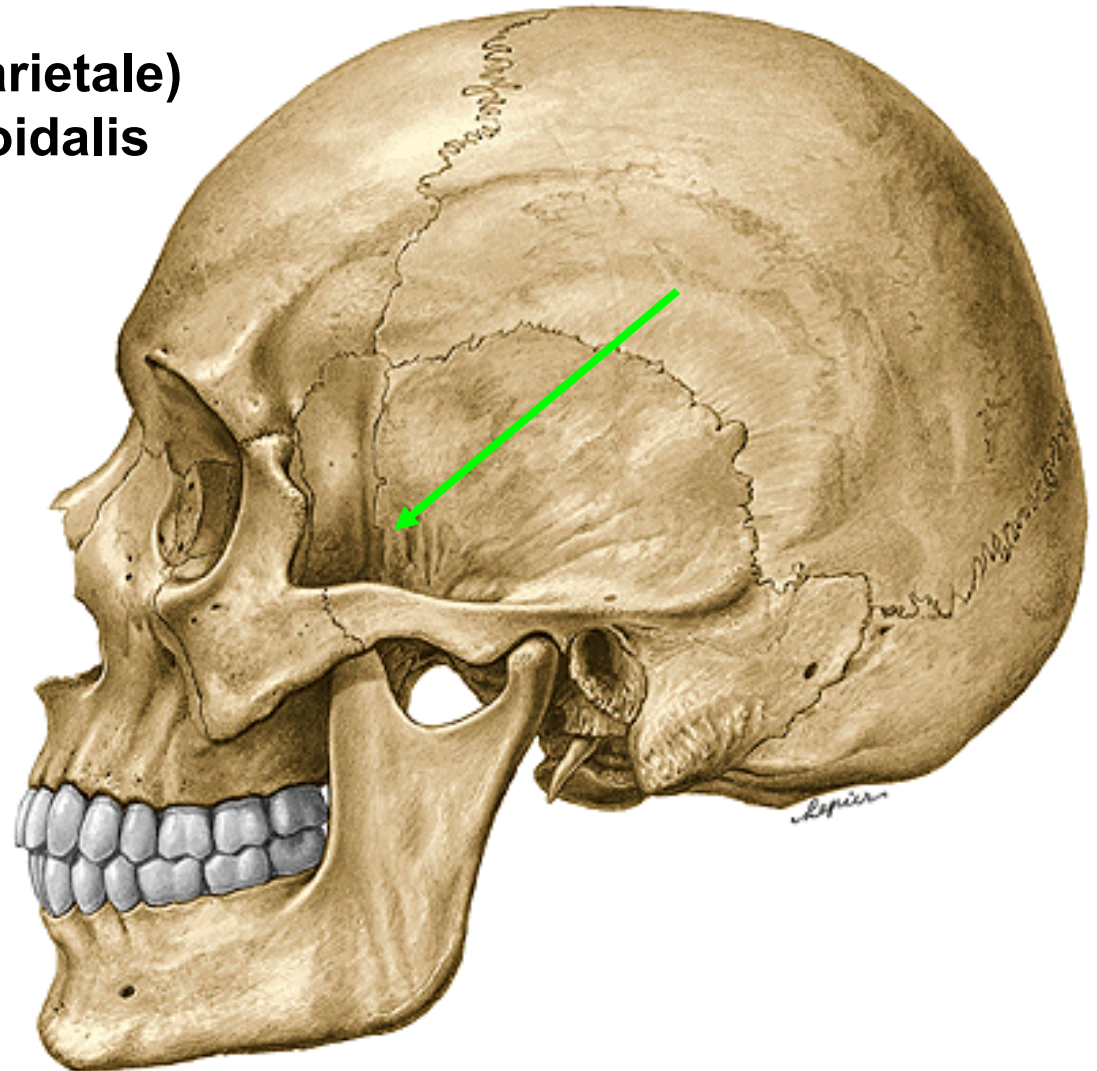
facies temporalis ossis zygomatici
processus zygomaticus ossis frontalis

Laterální stěna

arcus zygomaticus

Obsah:

musculus temporalis + nervy a cévy

Fossa infratemporalis

Horní stěna

Crista infratemporalis alae majoris ossis sphenoidalis

Mediální stěna

Lamina lateralis processus pterygoidei

Ventrální stěna

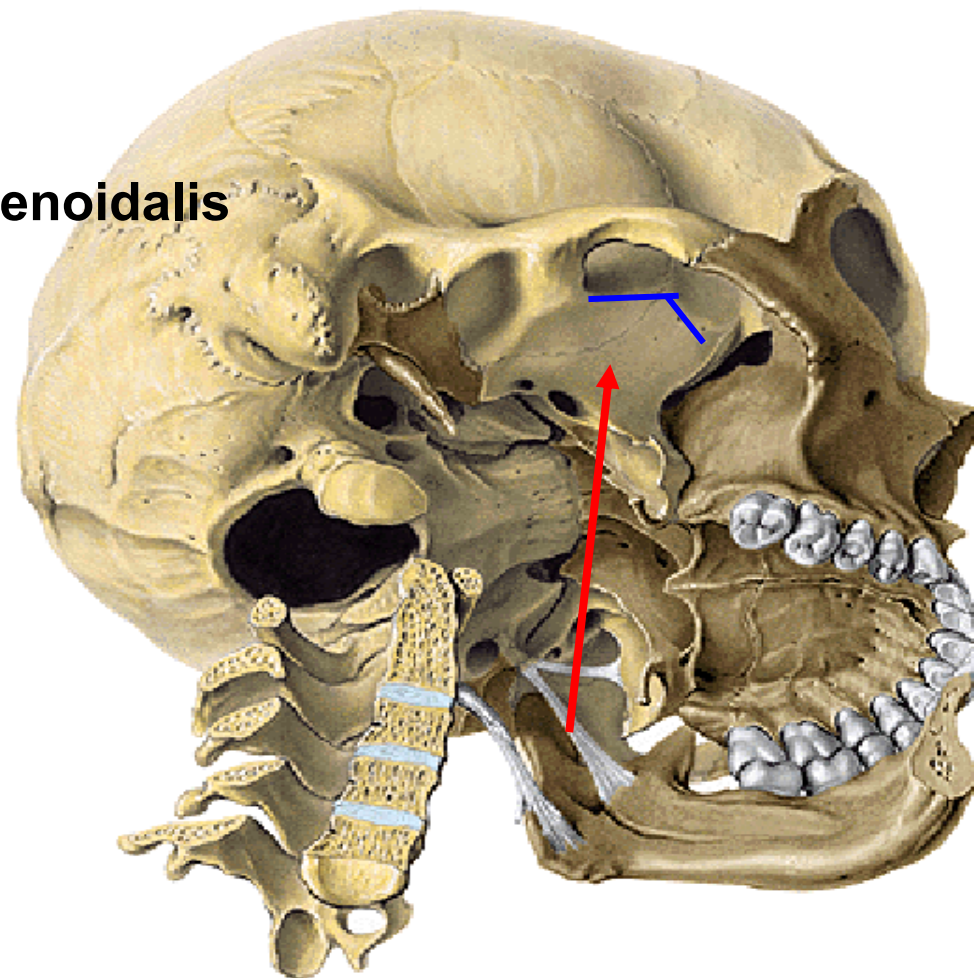
Facies infratemporalis corporis maxillae

Laterální stěna

Ramus mandibulae

Obsah:

musculi pterygoidei + nervy a cévy

Fossa pterygopalatina

Horní stěna

Facies maxillaris alae majoris ossis sphenoidalis

Mediální stěna

Lamina perpendicularis ossis palatini

Ventrální stěna

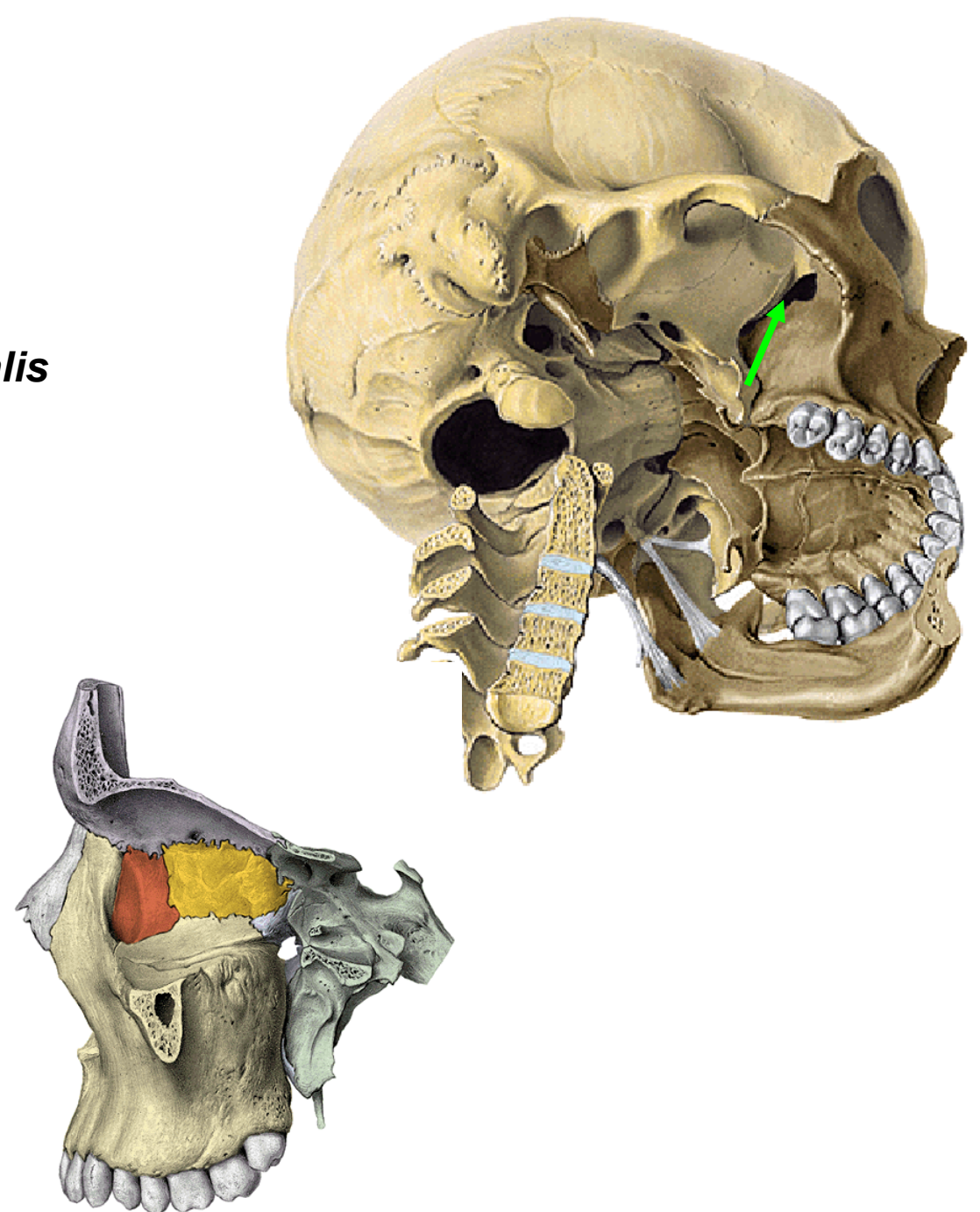
tuber maxillae

Dorzální stěna

Processus pterygoideus ossis sphenoidalis

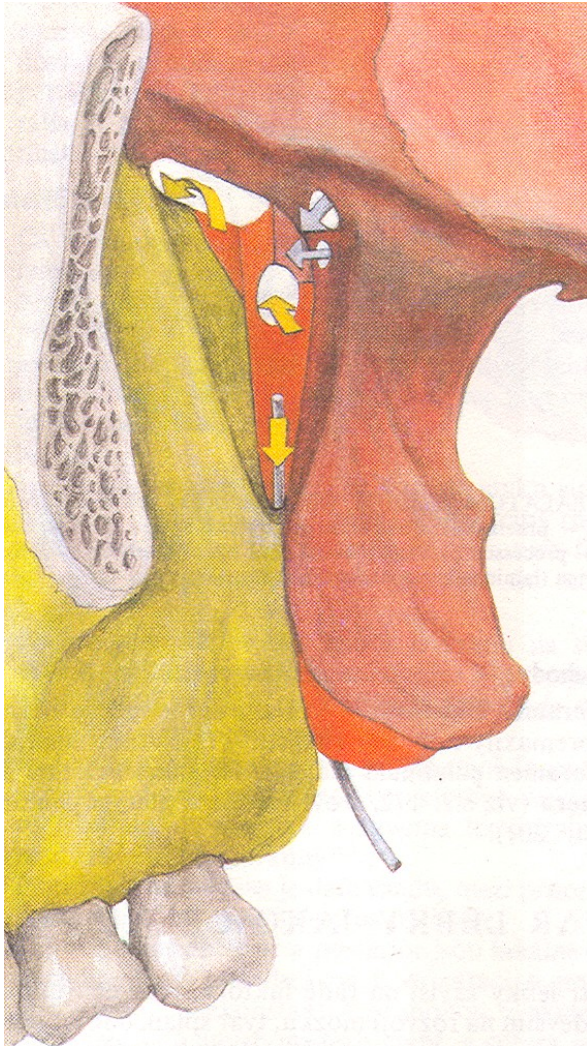
Obsah:

cévy a nervy (ganglion pterygopalatinum)

Fossa pterygopalatina – komunikace

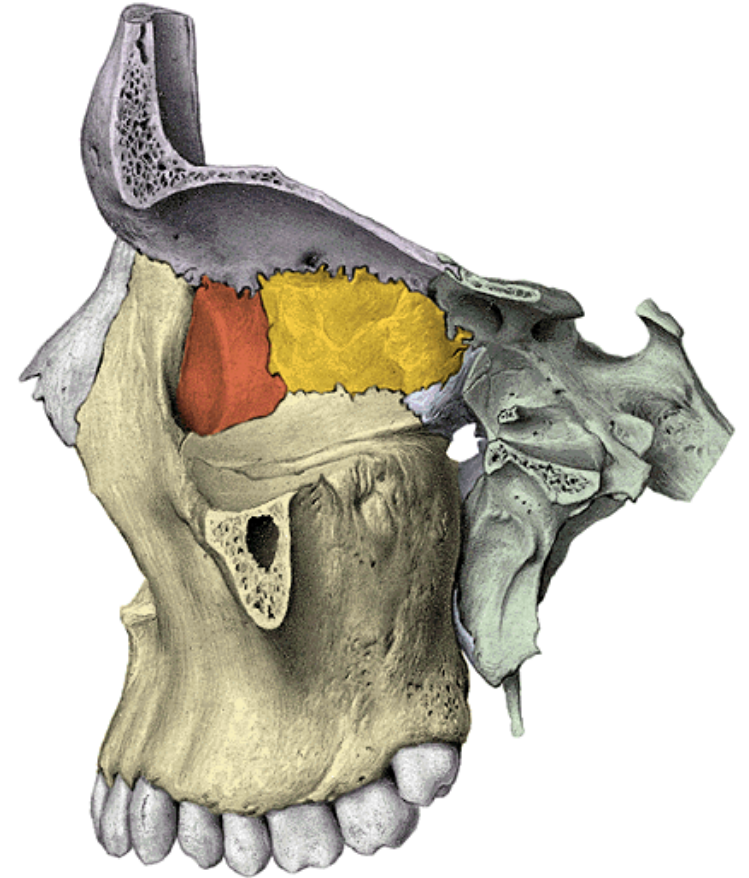
foramen rotundum
fossa cranii media

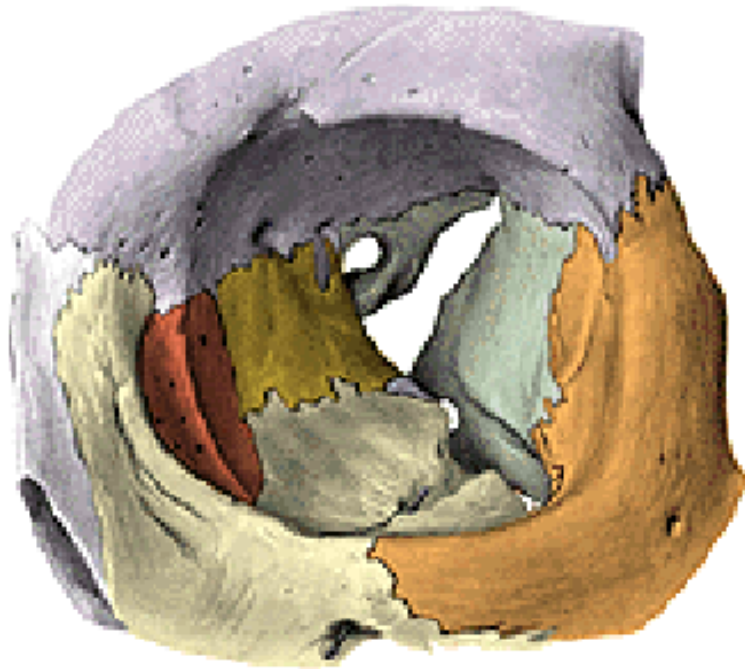
canalis palatinus major
cavum oris

fissura orbitalis inferior
orbita

foramen sphenopalatinum
cavum nasi osseum

canalis pterygoideus
basis cranii externa

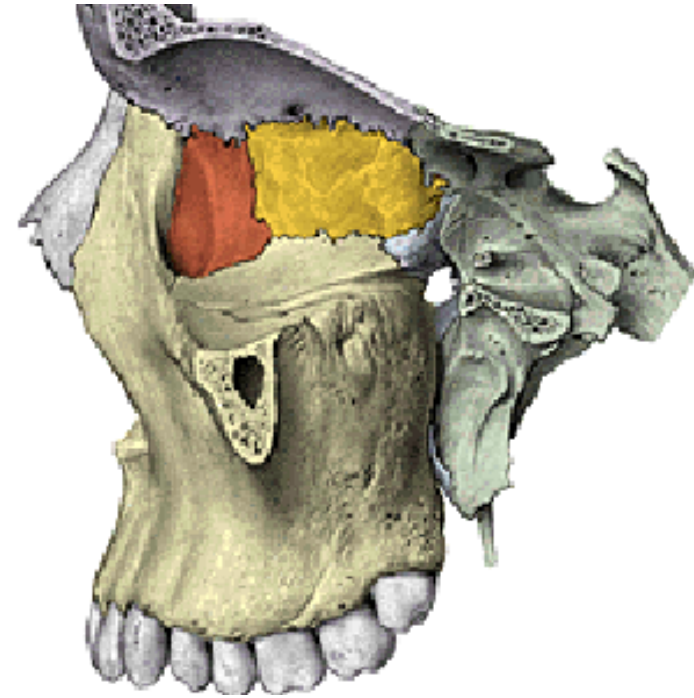
Aditus orbitae

margo supraorbitalis, infraorbitalis

Horní stěna

pars orbitalis ossis frontalis
ala minor ossis sphenoidalis

Orbita

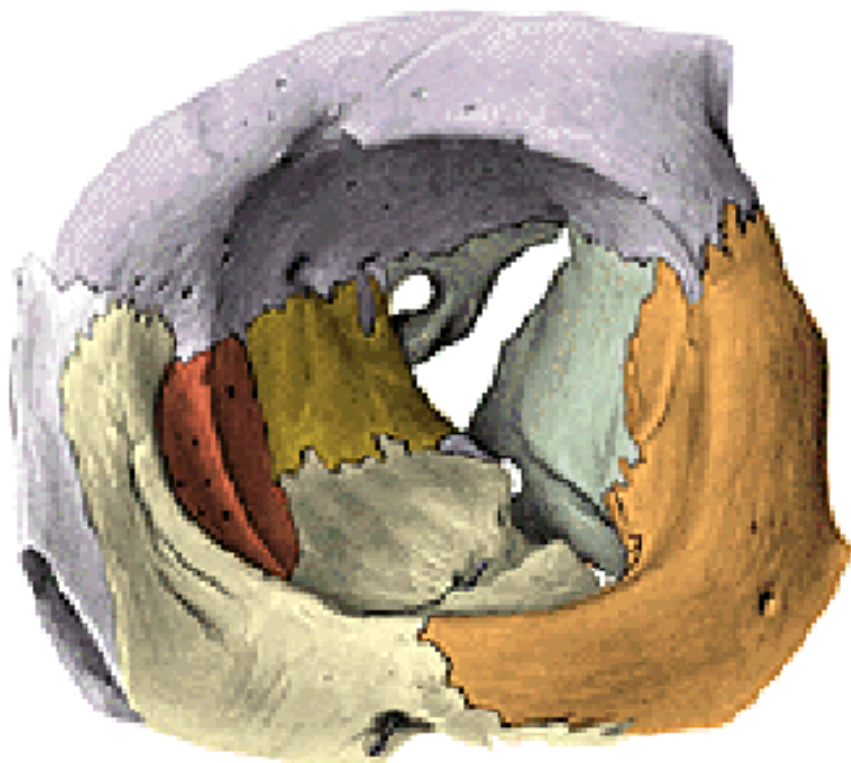

Mediální stěna

processus frontalis maxillae
os lacrimale
lamina orbitalis ossis ethmoidalis
ala minor ossis sphenoidalis

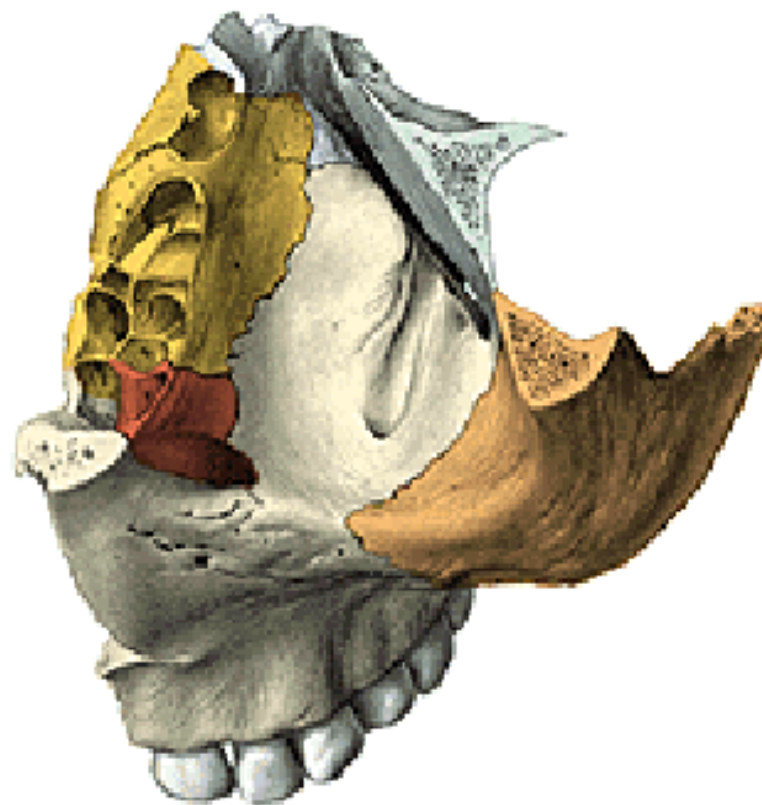
Laterální stěna orbity

facies orbitalis ossis zygomatici
facies orbitalis alae majoris ossis sphenoidalis
fissura orbitalis superior et inferior

Kaudální stěna orbity

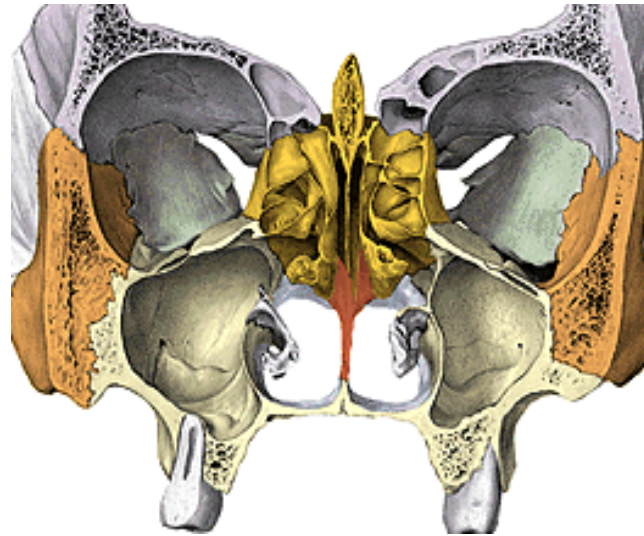
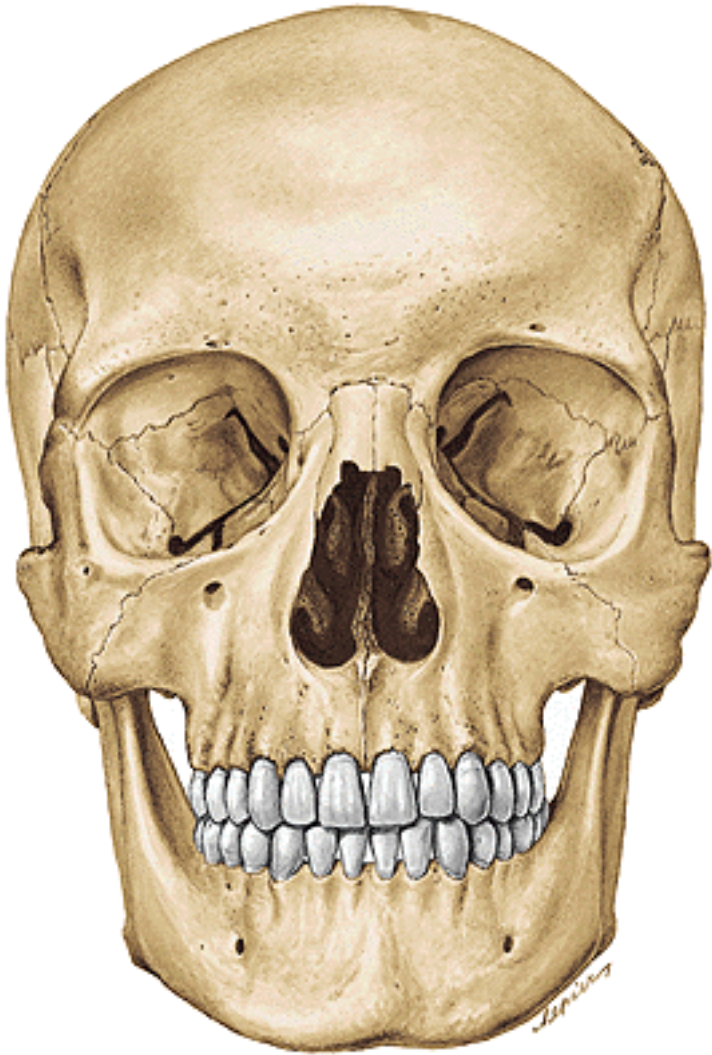
facies orbitalis corporis maxillae
facies orbitalis ossis zygomatici
processus orbitalis ossis palatini

Cavitas nasi ossea

**apertura piriformis
choanae**

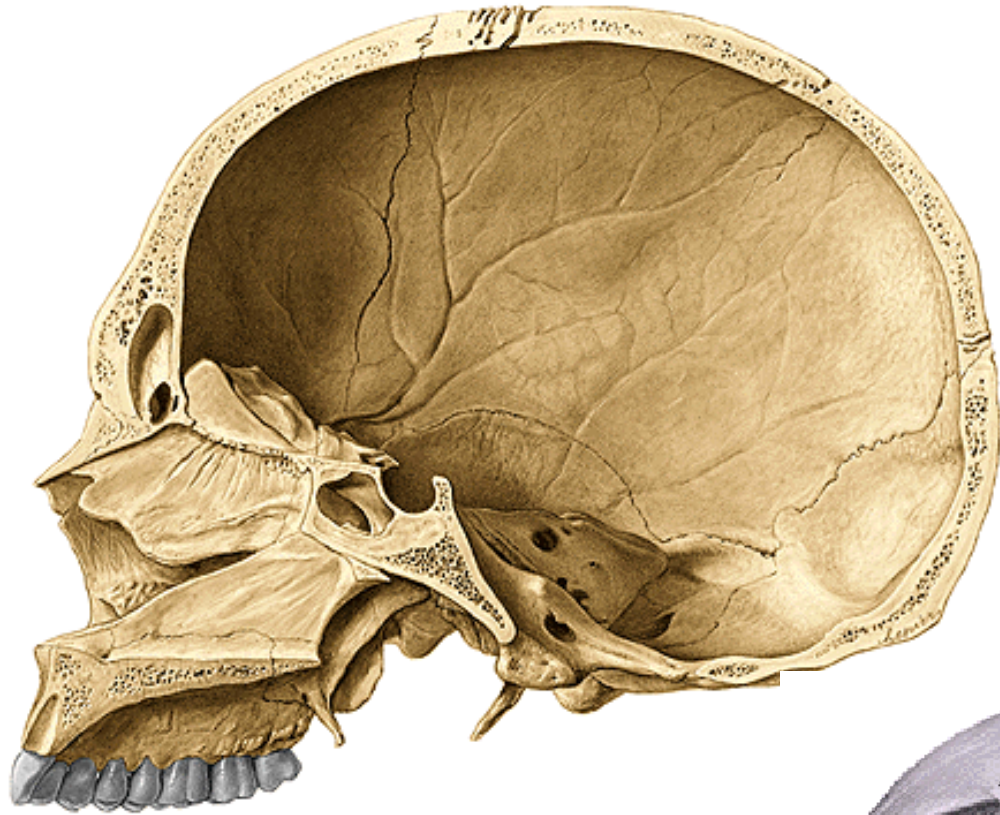
Strop dutiny nosní

Spodina (palatum durum)

Mediální stěna (septum nasi)

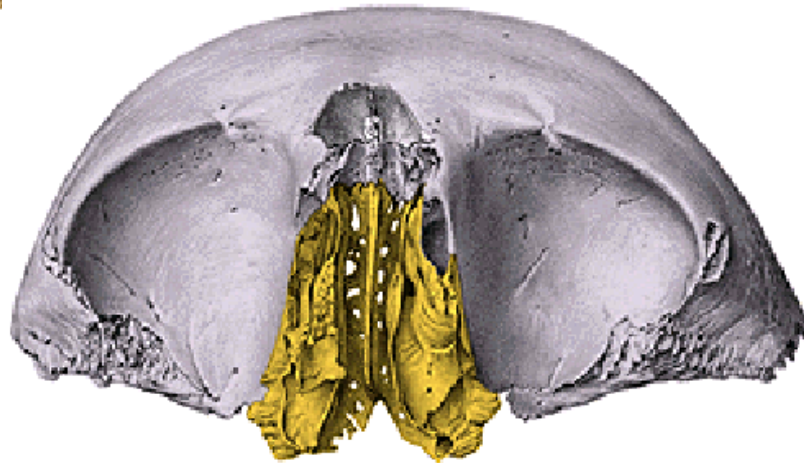
Laterální stěna (tři vrstvy)

Cavitas nasi ossea

Horní stěna

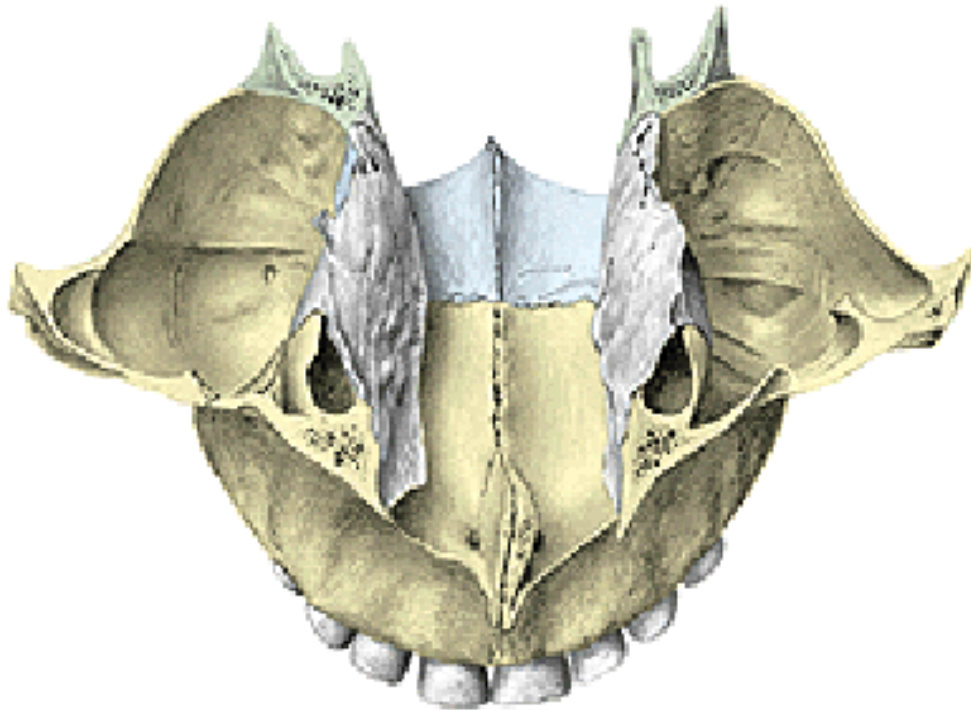
ossa nasalia
pars nasalis ossis frontalis
lamina cribrosa ossis ethmoidalis
corpus ossis sphenoidalis

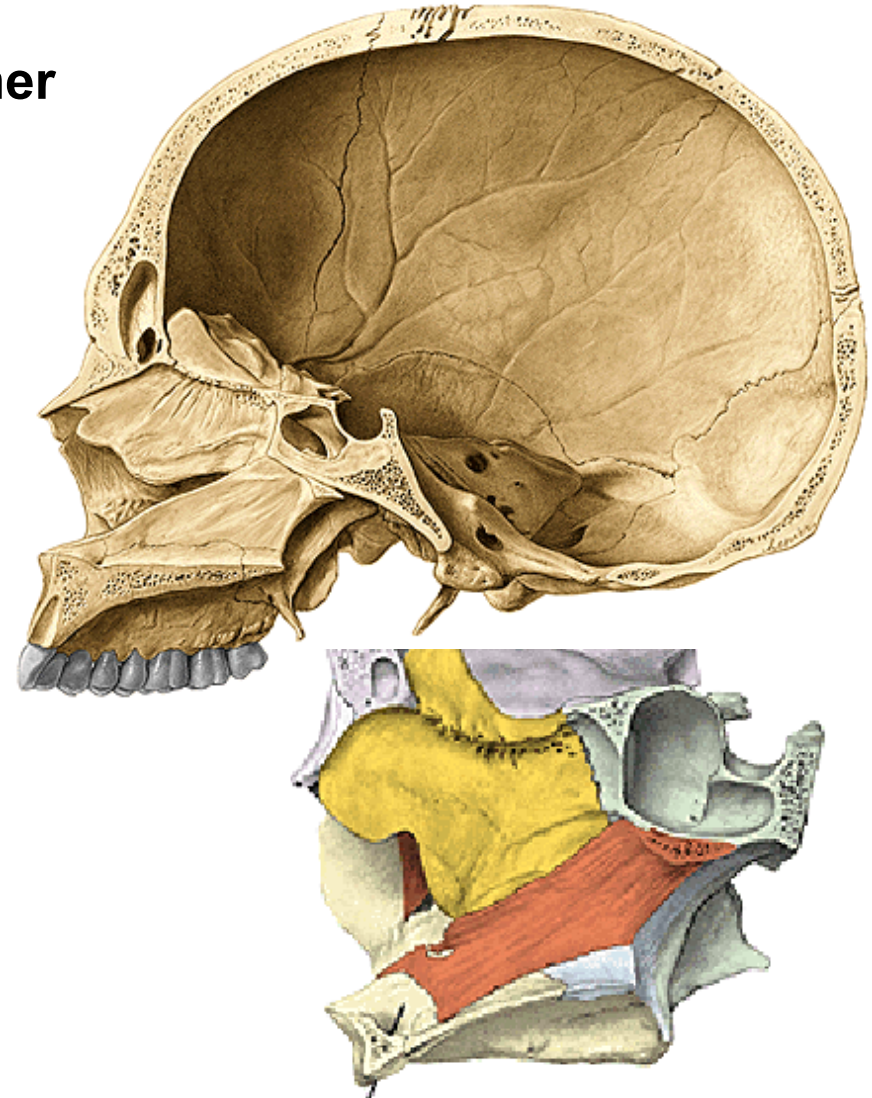
Kaudální stěna dutiny nosní (palatum durum)

os incisivum (premaxilla)
processus palatini maxillarum
laminae horizontales patrových kostí

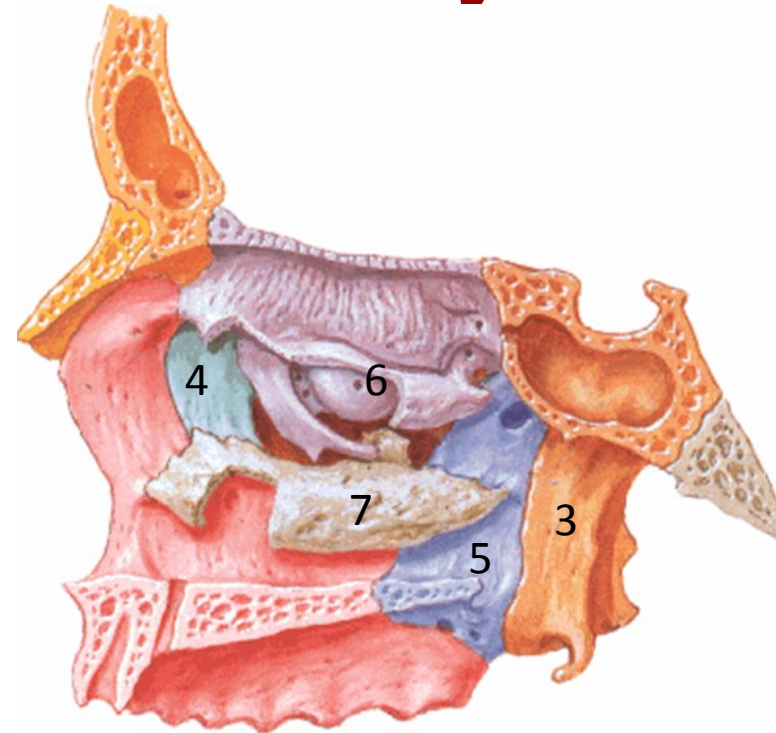
Mediální stěna dutiny nosní (septum nasi)

lamina perpendicularis ossis ethmoidalis
vomer

Laterální stěna nosní dutiny

- *processus frontalis maxillae (1)
- *facies nasalis corporis maxillae (2)
- *lamina medialis processus pterygoidei (3)

- **os lacrimale (4)
- **lamina perpendicularis ossis palatini (5)

- ***labyrinthus ethmoidalis (concha nasalis superior et media) 6
- ***concha nasalis inferior (7)

- *zevní vrstva laterální stěny
- **střední vrstva laterální stěny
- *** vnitřní vrstva lat. stěny

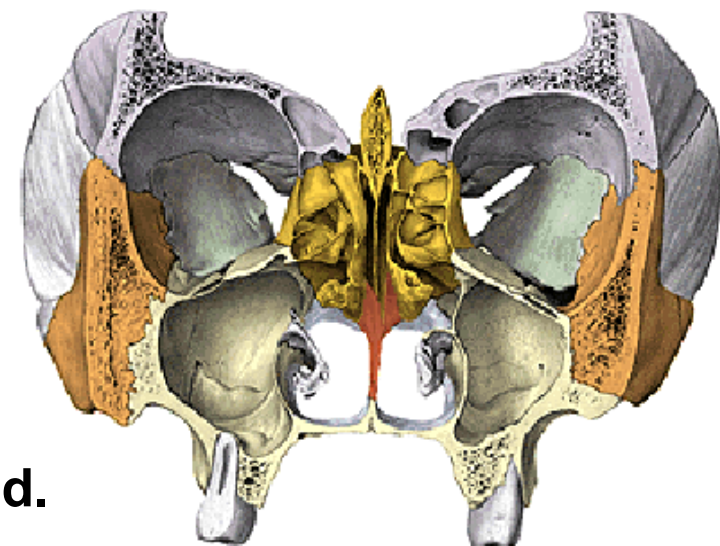
Meatus nasi (průchody nosní)

Meatus nasi superior
cellulae ethmoid. post.,
sinus sphenoidalis

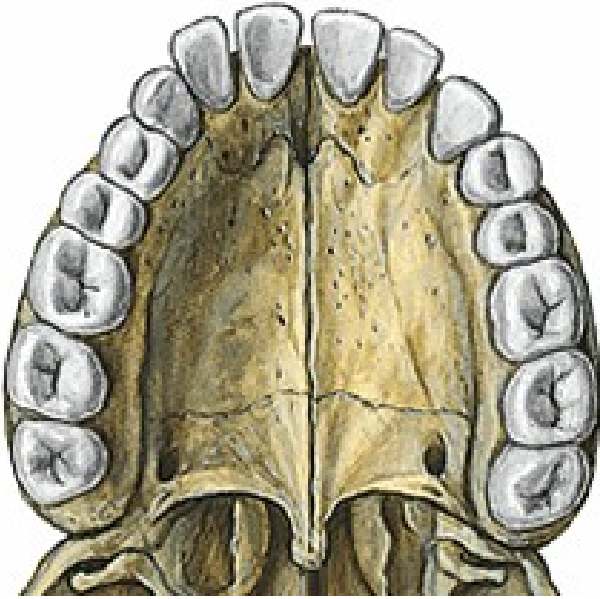
Meatus nasi medius
sinus maxillaris
sinus frontalis
cellulae ethmoid. ant., med.

Meatus nasi inferior
ductus nasolacrimalis

Meatus nasopharyngeus
Meatus nasi communis

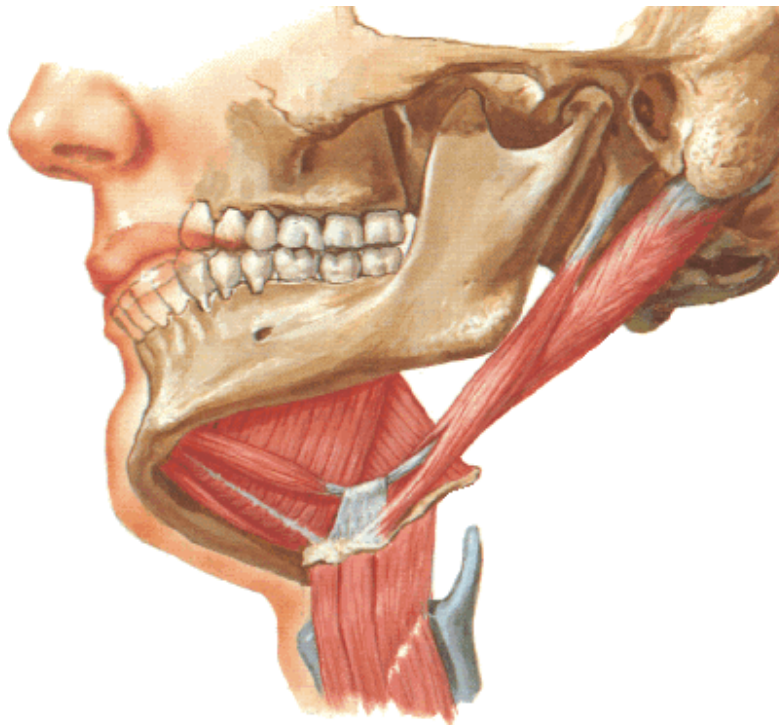

Laterální stěna nosní dutiny s meatus nasi

Cavum oris osseum

Horní stěna (palatum durum)
processus palatinus maxillae
os incisivum
lamina horizontalis ossis palatini

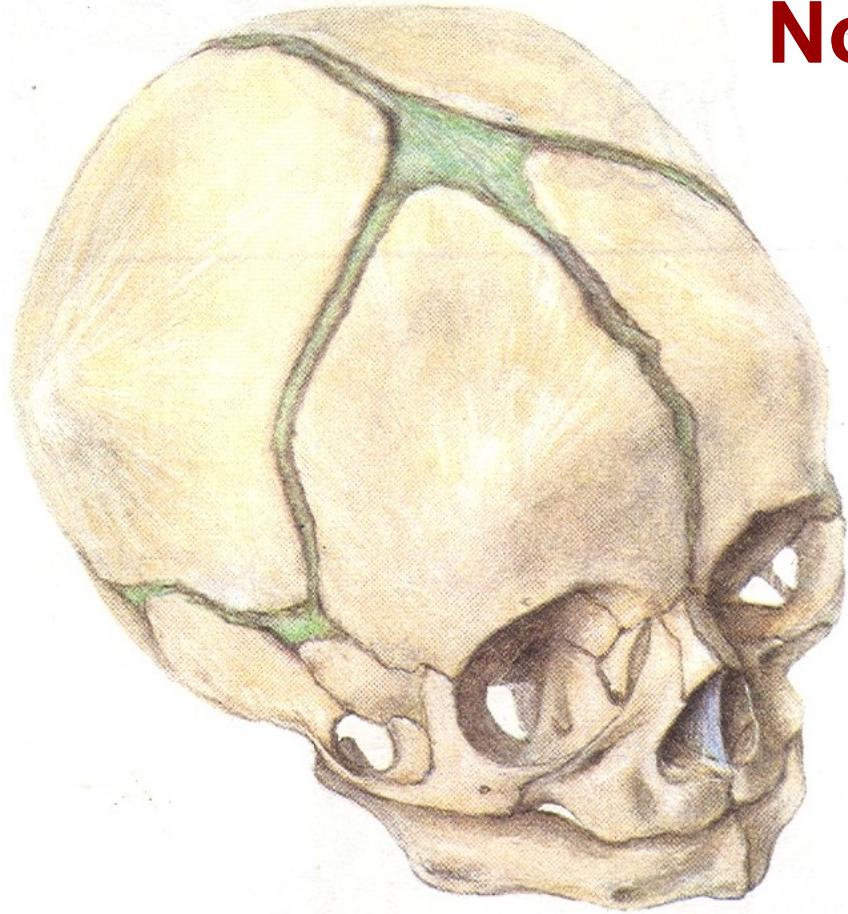

Laterální a přední stěna
processus alveolares maxily a mandibuly

Dolní stěna
tvořena svaly !!!!!!!

Novorozenecká lebka

obvod asi 34 cm,

délka asi 11,5 cm

šířka 9 cm

kapacita asi 370 cm³

splanchnocranium : neurocranium (1 : 8)

bez processus alveolares čelistí

paranasální dutiny (sinusy) nevytvořeny

symphysis menti

angulus mandibulae asi 140° – 150°

Novorozenecká lebka

Fonticulus major
(srůst mezi 1.-2. rokem)

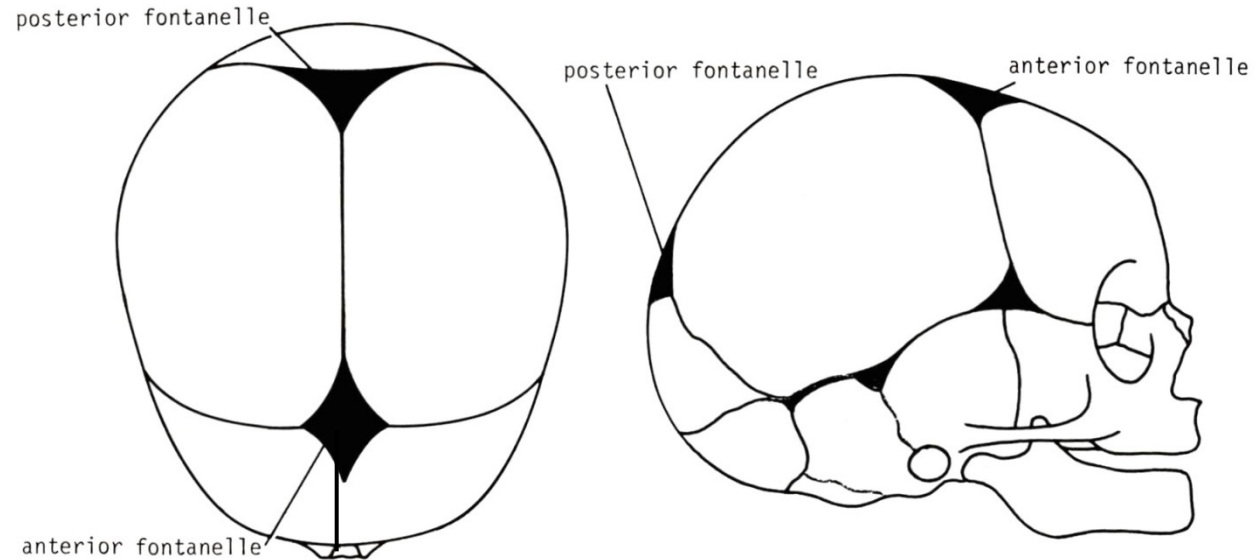
Fonticulus minor
(srůst po 3 měsíci)

Fonticulus sphenoidalis

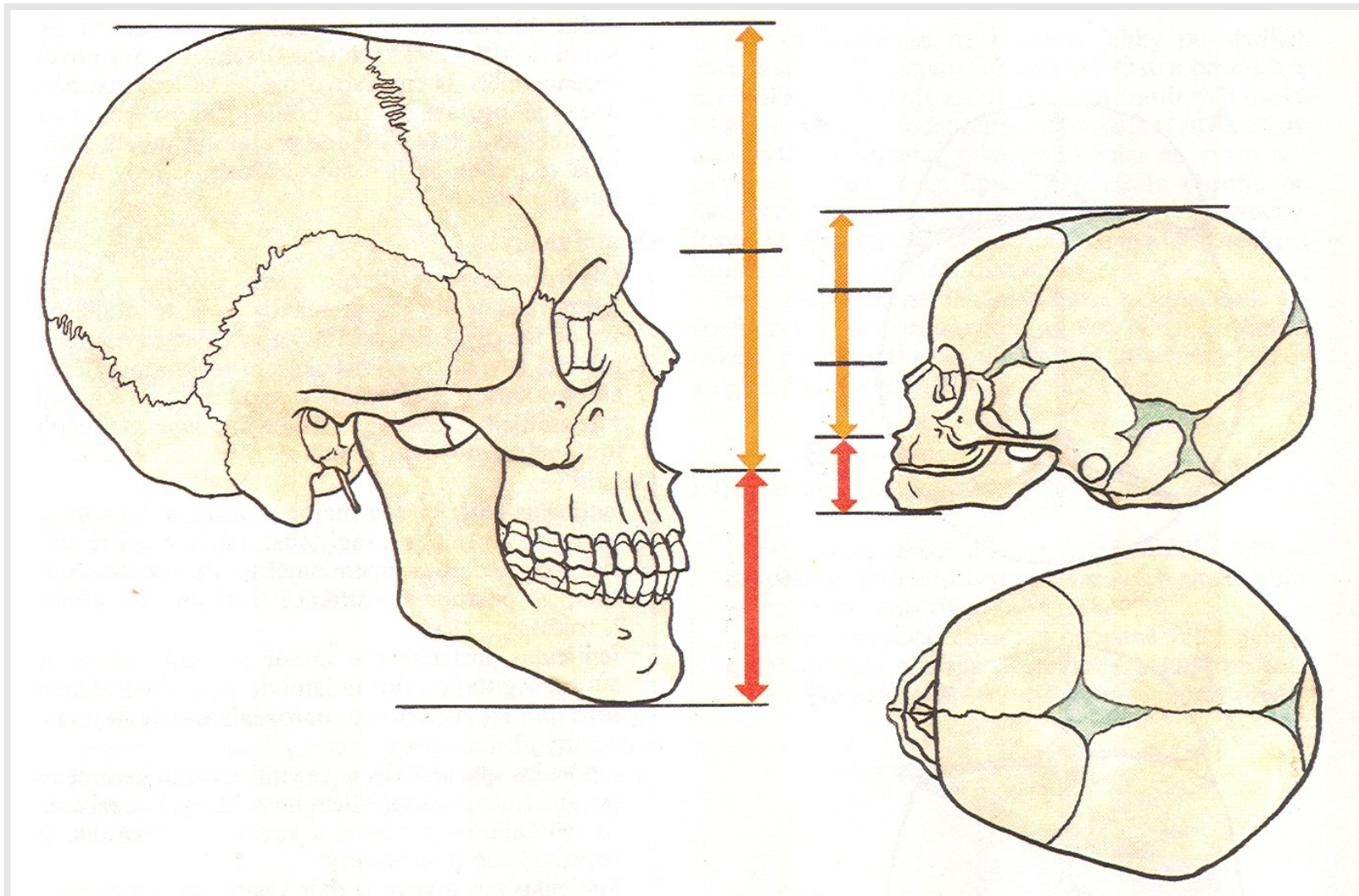
Fonticulus mastoideus

Sutura frontalis
(sutura metopica)

Anulus tympanicus

Proporce **neurocranium** : **splanchnocranium** dospělého a novorozence

Kapacita lebky

muži asi 1350 cm³

ženy asi 1250 cm³

mikrocefalie (pod 1000 cm³)

makrocefalie (nad 1800 cm³)

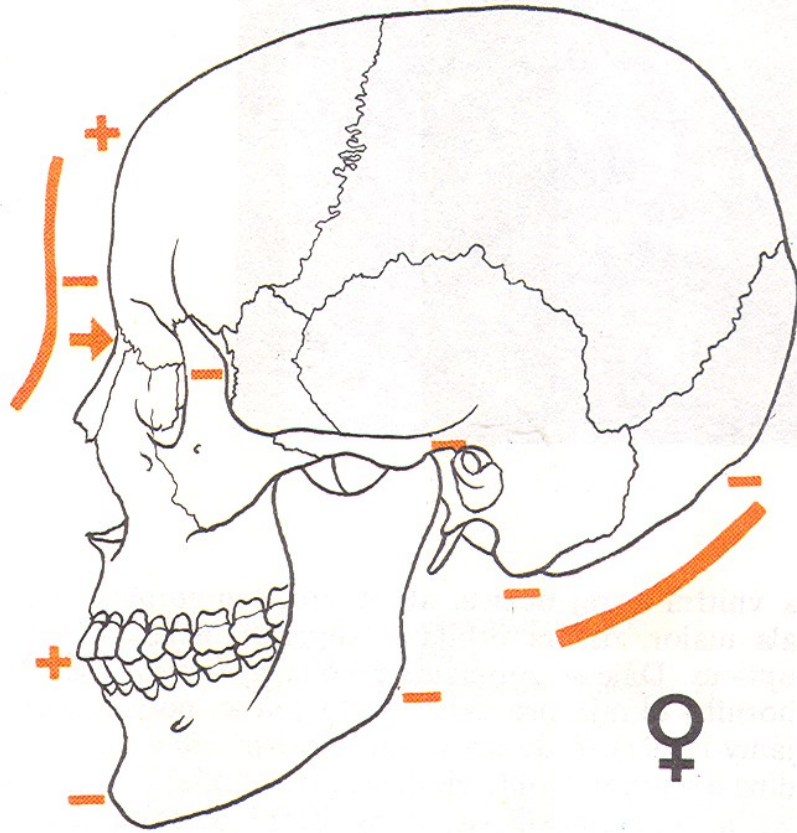

Mikrocefalie (355 ccm)

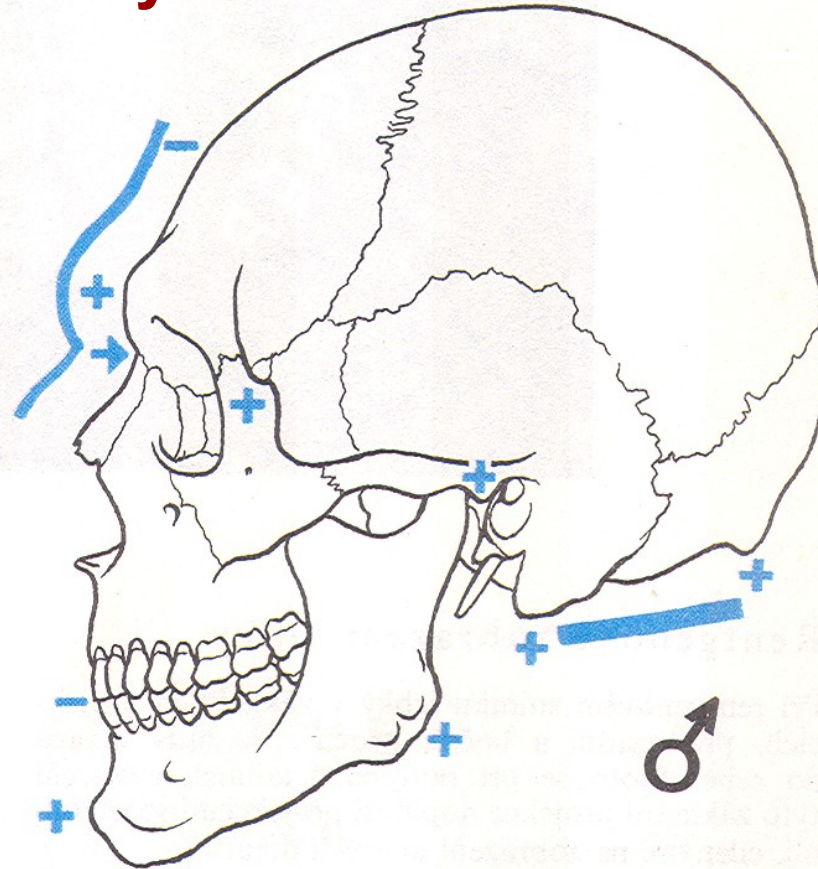

Makrocefalie (6840 ccm)

Pohlavní rozdíly na lebce

nasofrontální přechod
glabella, arcus superciliares
tubera frontalia a parietalia
processus mastoideus

protuberantia occipitalis externa (regio nuchae)
protuberantia mentalis
tuberositas masseterica
processus alveolares

Pro přednášku byly použity obrázky z publikací:

Moore, K. L. (1992): Clinical oriented anatomy. Third edition.
Williams&Wilkins, A Waverly Company.

Gilroy, A. M. et all. (2009): Atlas of Anatomy. Thieme New York, Stuttgart.

Putz, R. (2008):
Atlas of Human Anatomy Sobotta. Elsevier Books.

Platzer, W., Kahle, W., Leonhardt H. (1992):
Locomotor system. Georg Thieme Verlag, Stuttgart,
New York, 4th edition.

Čihák, R. (1987): Anatomie 1. Avicenum, Zdravotnické nakladatelství.